МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний біотехнологічний університет

Факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю

«Затверджую»
Завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

_____**(Ставерська Т.О.)**
«28» серпня 2025 р.

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКПП 8. Фінанси підприємств

Рівень вищої освіти	Перший
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D5 Маркетинг
Освітньо-професійна програма	Маркетинг

Харків – 2025 р.

Укладач: к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Горох О.В.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Протокол від «28» серпня 2025 р. № 1

Робочу програму погоджено
Гарант освітньої програми «Маркетинг»

«_28_»_серпня___2025_року  Олініченко К.С.__
(підпис) (прізвище та ініціали)

Подовжено термін дії до:

«___»_____20___р. протокол №_____від «___»_____20___р.
Завідувач кафедри маркетингу, управління
репутацією та клієнтським досвідом _____ (Савицька Н.Л.

«___»_____20___р. протокол №_____від «___»_____20___р.
Завідувач кафедри маркетингу, управління
репутацією та клієнтським досвідом _____ (Савицька Н.Л.

«___»_____20___р. протокол №_____від «___»_____20___р.
Завідувач кафедри маркетингу, управління
репутацією та клієнтським досвідом _____ (Савицька Н.Л.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 4</td><td colspan="2">Статус дисципліни:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Розділів – 2</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Загальна кількість годин – 120</td><td>5-й</td><td>5-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, (семінарські)</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>- год.</td><td>- год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>74 год.</td><td>110 год.</td></tr>
<tr><td>Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 4</td><td colspan="2">Вид контролю: екзамен</td></tr>
</table>

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування системи знань щодо базових понять у галузі фінансів та фінансового механізму підприємства, змісту окремих напрямів його фінансово-господарської діяльності та їх взаємозв'язку.

Завдання вивчення дисципліни полягають у: вивченні сутності, функцій та основ організації фінансів підприємств у ринковій економіці; порядку формування і розподілу прибутку, оподаткуванні підприємств; організації грошових розрахунків і кредитуванні суб'єктів господарювання; організації оборотних засобів і фінансового забезпечення відтворення основних засобів; фінансового планування та процедури фінансової санації підприємств.

Предметом вивчення дисципліни є сукупність теоретично-методичних засад організації і функціонування фінансів підприємств.

Дисципліна «Фінанси підприємств» є базовою для засвоєння програмного матеріалу дисциплін «Аналітичний маркетинг», «Маркетингова товарна політика та ціноутворення», «Підприємництво», «Маркетинг сталого розвитку».

Згідно з ОПП у результаті вивчення дисципліни у здобувача формуються:

Інтегральна компетентність.

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів маркетингу і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Навчальна дисципліна «Фінанси підприємств» забезпечує формування таких програмних результатів навчання:

Р8. Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.

Р11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

Р12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Р14. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення.

Р16. Відповідати вимогам, які висуваються до сучасного маркетолога, підвищувати рівень особистої професійної підготовки.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні та організаційні основи фінансів підприємств

Тема 1. Основи фінансів підприємств

Поняття і економічна сутність фінансів підприємств, їх місце у фінансовій системі держави. Склад фінансових ресурсів необхідних підприємству для фінансування виробничого процесу та джерела їх формування. Фінансова діяльність підприємств. Управління фінансами підприємств. Особливості організації фінансів аграрних підприємств.

Рекомендована література: [1; 2, с. 5-16 ; 3; 5; 6;1 2; 13; 15]

Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств

Грошовий оборот підприємства: сутність та функції. Грошові кошти як ресурс та результат діяльності підприємства. Сфери застосування готівкових та безготівкових розрахунків. Банківські рахунки підприємств та порядок їх відкриття. Сутність готівкової форми розрахунків, касові операції підприємства. Характеристика форм безготівкових розрахунків. Економічна відповідальність за несвоєчасність здійснення розрахунків.

Рекомендована література: [1; 2, с. 16-40 ; 3; 5; 6; 7; 12; 13]

Тема 3. Грошові надходження підприємств

Характеристика та склад грошових надходжень аграрних підприємств. Доходи від операційної діяльності. Виручка від реалізації продукції та від іншої реалізації. Витрати виробництва, їх склад та класифікація. Грошові надходження від інвестиційної, фінансової та іншої звичайної діяльності аграрних підприємств. Формування валового та чистого доходу сільськогосподарських підприємств.

Рекомендована література: [1; 2, с. 40-51; 3; 5; 6; 7; 12; 13; 15]

Тема 4. Формування і розподіл прибутку

Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства. Характеристика видів прибутку та порядок їх формування. Сутність та методи обчислення рентабельності. Розподіл і використання прибутку аграрних підприємств.

Рекомендована література: [1; 2, с. 51-65; 3; 5; 6; 7; 12; 13; 15]

Тема 5. Оподаткування підприємств

Сутність і призначення системи оподаткування підприємств. Податкові платежі підприємства та їх характеристика. Пряме та непряме оподаткування підприємств. Плата за землю та фіксований сільськогосподарський податок. Платежі (збори) підприємств на загальнообов’язкове державне пенсійне та соціальне страхування.

Рекомендована література: [1; 2, с. 65-95; 3; 5; 6; 7; 12; 13; 15]

Розділ 2. Сучасні аспекти функціонування фінансів підприємств

Тема 6. Оборотні засоби та їх організація на підприємстві

Сутність і основи організації оборотних засобів аграрного підприємства, їх склад, структура та класифікація. Визначення потреби в оборотних засобах. Джерела формування оборотних засобів. Визначення наявності та ефективності використання оборотних засобів.

Рекомендована література: [1; 2, с. 95-107; 3; 5; 6; 7; 8; 12; 13; 15]

Тема 7. Кредитування аграрних підприємств

Сутність та завдання кредитування аграрних підприємств. Класифікація форм та видів кредитів, що залучаються підприємствами. Принципи кредитування. Банківське кредитування підприємств. Поняття кредитоспроможності підприємства та методи її оцінки. Особливості короткострокового та довгострокового банківського кредитування підприємств. Комерційне та лізингове кредитування підприємств. Факторинг.

Рекомендована література: [1; 2, с. 107-121; 3; 5; 6; 7; 8; 10; 12; 13; 14]

Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємств аграрного сектора

Сутність, склад та структура основних засобів підприємства. Відтворення основних засобів підприємства. Просте та розширене відтворення основних засобів, їх форми. Знос і амортизація основних засобів. Капітальні вкладення підприємства як засіб здійснення простого і розширеного відтворення основних фондів. Структура капітальних вкладень підприємства та її вплив на підвищення ефективності виробництва. Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень. Фінансування витрат на формування основного стада та поліпшення основних засобів. Показники стану та ефективності використання основних засобів.

Рекомендована література: [1; 2, с. 121-151; 3; 5; 6; 7; 8; 10; 12; 13; 15]

Тема 9. Оцінка фінансового стану підприємства

Поняття фінансового стану підприємства та методи його оцінки. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану. Показники оцінки фінансового стану підприємств та їх характеристика. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства та методичні підходи до її проведення.

Рекомендована література: [1; 2, с. 151-162; 3; 5; 6; 7; 8; 10; 12; 13; 15]

Тема 10. Фінансове планування на сільськогосподарських підприємствах

Зміст, завдання та методи фінансового планування. Поняття фінансового плану підприємства, мета та порядок його складання. Зміст поточного фінансового плану та порядок його складання. Оперативне фінансове планування. Бюджетування в системі оперативного фінансового планування. Контролінг.

Рекомендована література: [1; 2, с. 162-176; 3; 5; 6; 7; 8; 10; 12; 13; 15]

Тема 11. Фінансова санація та банкрутство аграрних підприємств

Фактори виникнення фінансової кризи на підприємстві. Економічний зміст та порядок проведення фінансової санації підприємства. Фінансові джерела санації підприємств. Економіко-правові аспекти санації та банкрутства підприємств.

Рекомендована література: [1; 2, с. 162-176; 3; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 12; 13; 15]

4. **Структура навчальної дисципліни**

Назви розділів та тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Загальний обсяг	аудиторних				Самостійна робота	Загальний обсяг	аудиторних				Самостійна робота
		усього	в тому числі					усього	в тому числі			
			лекції	лабораторні	практичні				лекції	лабораторні	практичні	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні та організаційні основи фінансів підприємств												
Тема 1. Основи фінансів підприємств	8	2	2	-		6	12	2	2	-		10
Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств	14	6	4	-	2	8	12			-		12
Тема 3. Грошові надходження підприємств	10	4	2	-	2	6	10			-		10
Тема 4. Формування і розподіл прибутку	12	4	2	-	2	8	12	2	2	-		10
Тема 5. Оподаткування підприємств	14	6	4	-	2	8	14	2	2	-		12
Разом за розділом 1	58	22	14	-	8	36	60	6	6	-	0	54
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 2. Сучасні аспекти функціонування фінансів підприємств												

Тема 6. Оборотні засоби та їх організація на підприємстві	10	4	2	-	2	6	10			-		10
Тема 7. Кредитування підприємств	14	6	4	-	2	8	12	2		-	2	10
Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємств аграрного сектора	10	4	2	-	2	6	10			-		10
Тема 9. Оцінка фінансового стану підприємства	12	6	4	-	2	6	12	2		-	2	10
Тема 10. Фінансове планування на сільськогосподар-ських підприємствах	8	2	2	-		6	8			-		8
Тема 11. Фінансова санація та банкрутство підприємств	8	2	2			6	8					8
Разом за розділом 2	62	24	16	-	8	38	60	4		-	4	56
Всього годин	120	46	30	-	16	74	120	10	6	-	4	110

5. Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Організація грошових розрахунків підприємств	2	
2	Оподаткування підприємств	2	
3	Кредитування підприємств	2	2
Разом		6	2

6. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основи фінансів підприємств		
2	Грошові надходження підприємств	2	
3	Формування і розподіл прибутку	2	
4	Оборотні засоби та їх організація на підприємстві	2	
5	Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємств аграрного сектора	2	
6	Оцінка фінансового стану підприємства	2	2
7	Фінансове планування на сільськогосподарських підприємствах	2	
8	Фінансова санація та банкрутство підприємств		
Разом		12	2

7. Лабораторні заняття

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
-	-	-	-
Разом		-	-

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основи фінансів підприємств	6	10
2	Організація грошових розрахунків підприємств	8	12
3	Грошові надходження підприємств	6	10
4	Формування і розподіл прибутку	8	10
5	Оподаткування підприємств	8	12
6	Оборотні засоби та їх організація на підприємстві	6	10
7	Кредитування підприємств	8	10
8	Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємств аграрного сектора	6	10
9	Оцінка фінансового стану підприємства	6	10
10	Фінансове планування на сільськогосподарських підприємствах	6	8
11	Фінансова санація та банкрутство підприємств	6	8
Разом		74	110

З навчальної дисципліни «Фінанси підприємств» ОПП «Маркетинг» передбачено виконання індивідуального навчально-дослідного завдання у формі наукової роботи, що виконується здобувачем за обраною темою.

Тематика індивідуального навчально-дослідного завдання:

1. Фінансова політика і фінансовий механізм на сучасному етапі розвитку економіки.
2. Створення і функціонування фінансової системи в ринковій економіці.
3. Створення і функціонування кредитно-банківської системи у ринковій економіці.
4. Організація фінансової діяльності підприємств.
5. Відкриття рахунків в установах банків та їх обслуговування.
6. Організація готівково-грошового обігу на підприємстві.
7. Організація безготівкового грошового обігу на підприємстві.
8. Безготівкові розрахунки в господарському обороті та шляхи їх удосконалення.
9. Організація безготівкових розрахунків з постачальниками та підрядниками.
10. Організація безготівкових розрахунків з покупцями і замовниками.
11. Грошові надходження підприємств.
12. Формування, розподіл і використання прибутку підприємства.
13. Грошові фонди та фінансові ресурси підприємств.
14. Власний капітал підприємства та джерела його формування.
15. Податкова політика та податкова система держави.
16. Економічна природа податків.
17. Загальна характеристика оподаткування сільськогосподарських підприємств.
18. Механізм обчислення і сплати непрямих податків.
19. Механізм обчислення і сплати податків за ресурси.
20. Формування та використання засобів пенсійного фонду.
21. Формування оборотних коштів на підприємствах.
22. Визначення потреби в оборотних коштах та джерела їх формування.
23. Необхідність та сутність кредиту і кредитування підприємств.
24. Організація короткострокового банківського кредитування під оборотні засоби.
25. Формування і ефективність використання основних засобів.
26. Інвестиційна діяльність підприємств.
27. Фінансове планування на підприємстві.
28. Оцінювання фінансового стану підприємства.
29. Фінансова санація і банкрутство підприємств.
30. Організація фінансів на міжгосподарських підприємствах.
31. Організація фінансової діяльності в обслуговуючих підприємствах.
32. Організація фінансової роботи в фермерських господарствах.

33. Організація фінансової діяльності акціонерних товариств у сільському господарстві.
34. Фінансування с підприємств за рахунок позичкового капіталу.
35. Бюджетування на підприємствах.

9. Методи навчання

Основними методами навчання, що застосовуються у викладанні дисципліни «Фінанси підприємств», є: методи передачі та сприйняття навчальної інформації (лекція, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація); методи практичного навчання (виконання завдань, що сприяють закріпленню теоретичних знань); методи контролю знань (тестування, екзамен); методи самостійної роботи (самостійне вивчення матеріалу, наукова робота, розв'язання завдань, кейсів); інтерактивні методи (групові дискусії, метод кейсів); технологічні методи (використання Moodle).

У викладанні дисципліни «Фінанси підприємств» застосовуватимуться проблемні лекції, презентації, ілюстрації, дискусії, вирішення ситуаційних вправ, роботу в малих групах, кейс-стаді.

10. Методи контролю

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських і практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Поточний контроль здійснюється шляхом перевірки самостійної роботи, тестових завдань, індивідуального науково-дослідного завдання.

Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки завдань за темами дисципліни.

Поточний контроль здійснюється шляхом проведення тестування за розділами дисципліни.

Контроль виконання індивідуального завдання здійснюється шляхом оцінювання доповіді за темою дисципліни.

11 Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота											Всього балів
Розділ 1					Розділ 2						
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	
0…3	0…4	0…4	0…4	0…5	0…4	0…4	0…3	0…4	0…4	0…3	0…42
Поточне тестування за розділами											0…10
Індивідуальне завдання											0…8
Загальна оцінка											**0…60**

Т_, Т_... Т_ – теми розділів.

З дисципліни «Фінансів підприємств» передбачено екзамен.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота											За підсумками розділів	Екзамен
Розділ 1					Розділ 2						0-60	0-40
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11		
Загальна рейтингова оцінка											**0-100**	

Т_, Т_... Т_ – теми розділів.

13. Виконання курсового проекту (роботи), (курсове комплексне тестове завдання)

Виконання курсового проекту (роботи, курсового комплексного тестового завдання) з навчальної дисципліни «Фінанси підприємств» ОПП «Маркетинг» не передбачено.

14. Шкала оцінювання: національна та ECTS і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок

14.1 Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
74-81	**C**		
64-73	**D**	задовільно	
60-653	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

14.2 Критерії оцінювання:

1) «Відмінно» (90-100 балів) – здобувач виявляє всебічні системні і глибокі

знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

2) «Дуже добре» (82-89 бали) – здобувач виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.

3) «Добре» (74-81 бали) – здобувач виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

4) «Задовільно» (64-73 бали) – здобувач виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

5) «Достатньо» (60-63 бали) – здобувач виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

6) «Незадовільно» (35-59 бали) – здобувач виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.

7) «Не зараховано» (0-34 бали) – здобувач не розуміє суті питань, виявляє прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, що свідчить про необхідність обов’язкового повторного вивчення дисципліни.

15. Методичне забезпечення

1. Горох О.В. Фінанси: навч. посіб., Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Х., 2021. 190с.

2. Фінанси підприємств: збірник тестів для поточного і підсумкового контролю знань для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми здобуття освіти зі спеціальностей 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 051 Економіка, 075 Маркетинг/ Держ. біотехнол. ун-т; уклад.: О.Г. Малій, О.В. Горох.– Харків: [б. в.], 2023. – 93 с.

3. Фінанси підприємств: метод. вказівки для практичних і семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», 051 «Економіка», 292 «Транспортні технології», 075 «Маркетинг» та здобувачів початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти (ОС «Молодший бакалавр») спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Держ. біотехнол. ун-т; авт.-уклад.: О.В. Горох, О.Г. Малій. – Харків: 2025. – 59 с.

16. Рекомендована література

Основна література:

4. Бердар М. М. Фінанси підприємств. Навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

5. Горох О. В. Скоромна О. Ю. Фінанси аграрних підприємств: навч.-методич. посіб. Харків: ХНАУ, 2020. 226 с.

6. Фінанси підприємства: Підручник / за ред. Т. О. Ставерської, А. В. Непрана. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2024. 906 с. ISBN 978-617-8332-64-8. (Горох-гл.1).

7. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: підручник. К.: Вид-во КНЕУ, 2013. 515 с.

8. Романенко О. Р. Фінанси: Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.

9. Фінанси підприємства: Підручник / за ред. Т. О. Ставерської, А. В. Непрана. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2024. 906 с. ISBN 978-617-8332-64-8. (Горох-гл.1).

Допоміжна література:

10. Аранчій В. І. Фінансова діяльність підприємств: навч. посібник. К.: Професіонал, 2004. 240 с.

11. Дем'яненко М. Я. Фінанси в період реформування агропромислового виробництва.; за ред. М.Я. Дем'яненка. К.: ІАЕ УААН, 2002. 645 с.

12. Єлецьких, С. Я. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навч. посіб. для вузів. К.: Центр учбової літератури, 2007. 175 с

13. Лагутін В. Д. Кредитування: теорія і практика. К.: Знання, 2002. 215 с.

14. Непочатенко О. О. Організаційно-економічні механізми кредитування аграрних підприємств: монографія. Умань, 2007. 456 с.

15. Опарін В. М. Фінанси (загальна теорія): навч. посібник. 5-те вид., без змін. КНЕУ, 2008. 240 с.

16. Слав`юк Р. А. Фінанси підприємств. Підручник; Національний банк України, Університет банківської справи. К.: УБС НБУ: Знання, 2010. 550 с.

17. Сомик А. В. Кредитні відносини сільськогосподарських підприємств з комерційними банками: особливості суб'єктного складу Економіка АПК. 2006. № 11. 53-59.

18. Кремень В. М. Фінанси [Електроний ресурс]: навч. посібник. 2012. Режим доступу: http://www.bookzone.com.ua/Netshop/catalogue/catalogue_34631.html

17. Електронні інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/
2. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws
3. Наукова бібліотека ДБТУ. URL: https://library.btu.kharkov.ua/
4. Статистика та реєстри. URL: https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri
5. Стратегічне управління та розвиток бізнесу. URL:

http://moodle.btu.kharkiv.ua/?lang=uk
6. Ліга Бізнес Інформ. URL: www.liga.net.
7. Податки і бухгалтерський облік. URL: www.basa.tav.kharkov.ua.

18 Зміни і доповнення

Що вилучається з робочої програми	Що вводиться в робочу програму	Дата розгляду кафедрою